

സ്ഥാപനപരമായ സംവിധാനങ്ങളിലൂടെയുള്ള ശാക്തീകരണം

2.1 സംസ്ഥാന നിയമത്തിന്റെ ആവിഷ്കരണം

കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റിസ് ആക്ട്, 1960-ഉം കേരള മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻസ് ആക്ട്, 1961-ഉം, ഭരണഘടന (എഴുപത്തിനാലാമത് ഭേദഗതി) ആക്ട്, 1992 (74-ാം സി.എ.എ) മുഖേന ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ ഭാഗം IX എയിൽ കൊണ്ടു വന്ന വ്യവസ്ഥകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തിയതിനാൽ കൊണ്ട്, 74-ാം സി.എ.എയുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്താനായി സമഗ്രമായ ഒരു നിയമനിർമ്മാണത്തിലൂടെ അവയെ പുനഃസ്ഥാപിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിലുകളും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളും സ്ഥാപിച്ച് കൊണ്ട് ആസൂത്രീത വികസനത്തിലും പ്രാദേശിക ഭരണകാര്യങ്ങളിലും ജനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം വലിയ അളവിൽ ഉറപ്പാക്കാനും സ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അധികാരവും പ്രാമാണ്യവും നഗരതദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് (യു.എൽ.ബി) കൊടുക്കാനുമായി 1994 മെയ് 30 മുതൽ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, 1994 (കെ.എം.ആക്ട്) പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു.

2.1.1 മികച്ച രീതികൾ

ഫലപ്രദമായ അധികാരകൈമാറ്റത്തിന്റെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്ന നേട്ടങ്ങൾ സംസ്ഥാനം കൈവരിച്ചതായി ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

- കേരളത്തിൽ 1996-ൽ സമാരംഭിച്ച ജനകീയ ആസൂത്രണ പ്രസ്ഥാനം, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (തസ്വഭ) സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സമൂല വികസനത്തിനായി പദ്ധതികളുടെ രൂപീകരണത്തിനും നടപ്പാക്കലിനും വേണ്ടി, എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളിലുമുള്ള ജനങ്ങളുടെ സജീവ പങ്കാളിത്തത്തോടെ പ്രാദേശിക വികസനത്തിന് ഊന്നൽ കൊടുത്ത് കൊണ്ട്, പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളിലേക്കുള്ള അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിന് ശ്രമിച്ചു.
- വാർഡ് കമ്മിറ്റികളുടെയും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെയും രൂപീകരണത്തെയും മുനിസിപ്പൽ പ്രദേശങ്ങളിലെ നേരിട്ടുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലെ സീറ്റുകളുടെ സംവരണത്തെയും സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ⁴ സർക്കാർ പാലിച്ചു. കെ.എം.ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 20-ൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരം അഞ്ച് വർഷക്കാലയളവിൽ (2015-20) വാർഡ് സമിതികളും വാർഡ് സഭകളും രൂപീകരിച്ചതായി തിരഞ്ഞെടുത്ത 21 യു.എൽ.ബികളിലെ സെക്രട്ടറിമാർ ഓഡിറ്റിനെ അറിയിച്ചു. തിരഞ്ഞെടുത്ത മൂന്ന് മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിൽ എട്ട് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളും⁵ 18 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ ആറ് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളും⁶ വീതം ഉണ്ടായിരുന്നു. യു.എൽ.ബിയുടെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ ആയി മുനിസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി പ്രവർത്തിച്ചു.
- പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ഉയർന്ന തോതിൽ അധികാരം വിഭജിച്ചു നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, പ്രാദേശിക സ്വയംഭരണപദ്ധതികളുടെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയ്ക്കും അംഗീകാരത്തിനുമുള്ള അധികാരം ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയിൽ (ഡി.പി.സി) നിക്ഷിപ്തമാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനം സവിശേഷമായി

⁴ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 243എസ്, 243പി, കെ.എം.ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 42, 6

⁵ ധനകാര്യം, വികസനം, ക്ഷേമം, ആരോഗ്യം, മരാമത്ത്, നഗരസൂത്രണം, നികുതി അപ്പീൽ, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവയ്ക്കുള്ള സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ

⁶ ധനകാര്യം, വികസനം, ക്ഷേമം, ആരോഗ്യം, മരാമത്ത് വിദ്യാഭ്യാസവും, കലാ-കായികം, എന്നിവയ്ക്കുള്ള സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ

മുൻകൈ എടുത്തു. ഈ പദ്ധതികൾക്ക്, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുമായുള്ള പൊരുത്തപ്പെടലിലും, സെക്ടറൽ, ഇൻറർ സെക്ടറൽ ഏകീകരണവും പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങൾക്കിടയിലെ സംയോജനവും ഉൾപ്പെടെ സംസ്ഥാന-കേന്ദ്രമാർഗ്ഗരേഖകളുടെയും മുൻഗണനകളുടെയും അനുവർത്തനം ഡി.പി.സി ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

- ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും / മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലും സ്ത്രീകൾക്കും പട്ടികജാതിക്കും (എസ്.സി) പട്ടികവർഗ്ഗത്തിനും (എസ്.റ്റി), എസ്.സി, എസ്.റ്റി വിഭാഗങ്ങളിലെ സ്ത്രീകൾക്കും സീറ്റുകൾ സംവരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് നിയമം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. എസ്.സി, എസ്.റ്റിയുള്ള സംവരണം പഞ്ചായത്തിലോ / മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലോ ബന്ധപ്പെട്ട വിഭാഗത്തിന്റെ ജനസംഖ്യയുടെ ആനുപാതികമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. കേരളത്തിൽ എസ്.സി, എസ്.റ്റിയായി സംവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്ന സീറ്റുകളുടെ 50 ശതമാനം എസ്.സി, എസ്.റ്റിയിലെ സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ആകെ സീറ്റുകളുടെ (എസ്.സി/എസ്.റ്റി സ്ത്രീകൾ ഉൾപ്പെടെ) 50 ശതമാനം സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.
- കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടും കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ടും പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതു മുതൽ, സംസ്ഥാനത്തെ ഗ്രാമീണ നഗര തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ 1995 മുതൽ ഓരോ അഞ്ച് വർഷവും നടത്തപ്പെട്ടു.
- 1994 മുതൽ സംസ്ഥാനം ആറ് ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകൾ ഇതുവരെ രൂപീകരിച്ചു. സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകൾ (എസ്.എഫ്.സി) അവരുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കുകയും എസ്.എഫ്.സി റിപ്പോർട്ടുകളിലെ ശുപാർശകളിന്മേലുള്ള നടപടി റിപ്പോർട്ട് സർക്കാർ നിയമസഭയിൽ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

2.2 74-ാം സിഎഎയുമായുള്ള സംസ്ഥാനതല നിയമനിർമ്മാണങ്ങളുടെ താരതമ്യം

മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് സ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ഭരണഘടനാപരമായ പിൻബലം നൽകുന്നതിന്, ഭരണഘടനയിൽ 243കൂ മുതൽ 243ഇസഡ്ജി വരെയുള്ള അനുചേദങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി 74-ാം സിഎഎയിലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണം എത്രത്തോളം യോജിക്കുന്നു എന്ന് ഓഡിറ്റ് താരതമ്യം ചെയ്തു. ആയതിന്റെ ഫലങ്ങൾ **അനുബന്ധം 2.1**-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

താരതമ്യപഠനം വെളിപ്പെടുത്തിയത്, ഭേദഗതി നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ പുതിയ ചട്ടം മിക്കവാറും 74-ാം സിഎഎയ്ക്ക് അനുസൃതമായിരുന്നു എന്നാണ്. എന്നാൽ, നിയമപരമായി ഭരണഘടനാ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചാലും ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കിയില്ലെങ്കിൽ, താഴെത്തട്ടിലെ ഫലപ്രദമായ വികേന്ദ്രീകരണം ഉറപ്പാക്കുകയില്ല. നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പിന്നാലെ ഫലപ്രദമായ നടപടികളുടെ പിൻബലം ഉണ്ടാവാത്തതിനാൽ, തുടർന്ന് വരുന്ന ഖണ്ഡികകളിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത് പോലെ, ഭരണഘടനാഭേദഗതിയുടെ അന്തഃസത്തയുടെ കാര്യത്തിൽ വിട്ടുവീഴ്ചയ്ക്കേണ്ടതല്ല എന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

2.3 പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളിലേക്കുള്ള ചുമതലകളുടെ കൈമാറ്റത്തിന്റെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതി

കെ.എം ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി യുഎൽബികൾക്ക് ചുമതലകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ എന്നിവ കൈമാറാനായി സർക്കാർ ഉത്തരവ്

പുറപ്പെടുവിച്ചു (1995 സെപ്റ്റംബർ). ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

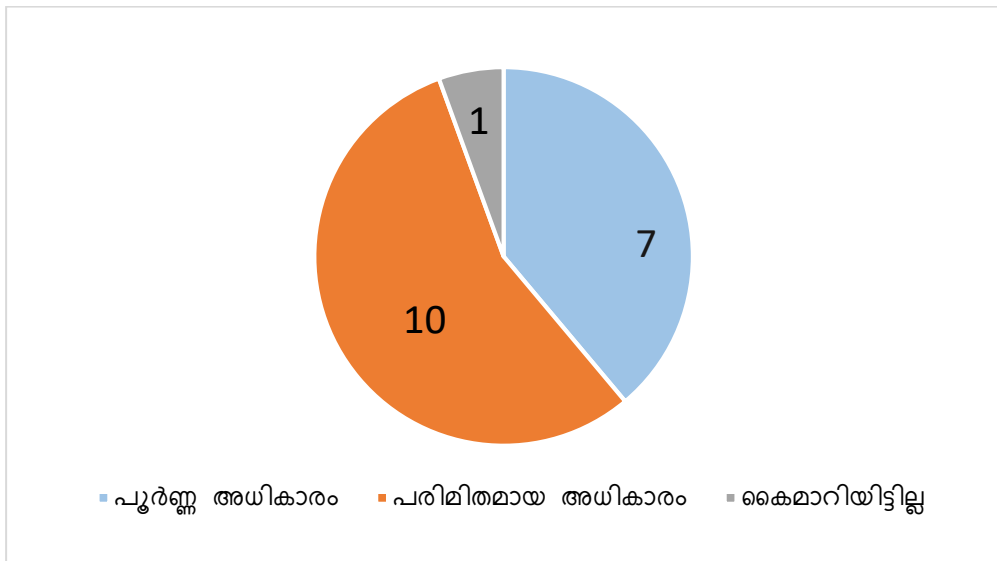
- ഭരണഘടനയുടെ പന്ത്രണ്ടാമത് ഷെഡ്യൂളിലെ 18 പ്രവൃത്തികളിലെ 17 എണ്ണവും (അഗ്നിശമനം ഒഴികെ) കൈമാറിയതായി സർക്കാർ ഓഡിറ്റിനെ അറിയിച്ചെങ്കിലും, കെ.എം ആക്ടിന്റെ ഒന്നാം ഷെഡ്യൂളിലെ, പൊതുവായ / അനിവാര്യ / മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ചുമതലകളുടെ കീഴിൽ വരുന്ന ഇനങ്ങളെ, ഭരണഘടനയുടെ പന്ത്രണ്ടാം ഷെഡ്യൂളിലെ ഇനങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഡോക്യുമെന്റ് മാപ്പിംഗ് ലഭ്യമല്ലായിരുന്നു.
- ഓരോ ചുമതലകളും / ഉപചുമതലകളും ഏതു സ്ഥാപനത്തിനെയാണ് ഏൽപ്പിച്ചതെന്ന് വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. കെ.എം ആക്ടിലോ 1995 സെപ്റ്റംബറിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിലോ, അധികാരങ്ങൾ, പ്രാമാണ്യങ്ങൾ, ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കൈവശമായി തുടരുന്നോ എന്നും, അങ്ങനെയെങ്കിൽ ചുമതലകളും / ഉപചുമതലകളും സംബന്ധിച്ച് ഏത് പരിധി വരെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് കൈമാറിയെന്നോ വ്യക്തമാക്കിയില്ല. നടപ്പാക്കുന്ന ഏജൻസിയുമായുള്ള ചുമതലകളുടെ പ്രവൃത്തി തിരിച്ചുള്ള മാപ്പിംഗ് സംബന്ധിച്ച ഒരു രേഖയും ഓഡിറ്റിന് ലഭ്യമായില്ല. പ്രവൃത്തി തിരിച്ചുള്ള മാപ്പിംഗ് പ്രവൃത്തികളുടെ വ്യക്തമായ വിഭാഗീകരണം സാധ്യമാക്കുകയും, ഏത് അതോറിറ്റിയെയാണ് നടപ്പാക്കാൻ ഏൽപ്പിച്ചതെന്നു വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. അത്തരത്തിൽ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ വേർതിരിച്ച് തിട്ടപ്പെടുത്താത്തതിനാൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് വികേന്ദ്രീകരിച്ചു നൽകി എന്ന് പറയപ്പെട്ടിരുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ നടപ്പാക്കലിൽ സർക്കാർ വകുപ്പുകളും പാരാസ്റ്റേറ്റൽ ഏജൻസികളും ഉൾപ്പെടുന്നതായി കണ്ടു. നടപ്പാക്കേണ്ട ചുമതലകളുടെ കൂടിക്കഴിച്ചിലും ഏൽപ്പിച്ച ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളുടെ ഇരട്ടിപ്പും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

ഭരണഘടനയുടെ പന്ത്രണ്ടാം ഷെഡ്യൂളിൽ വിവരിക്കുന്ന ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണം, കെ.എം ആക്ടിന്റെ ഒന്നാം ഷെഡ്യൂളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത് പോലെ ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് യുഎൽബികളുടെ പങ്കിനെപ്പറ്റി ഒരു ആക്ടിവിറ്റി മാപ്പിംഗ് ഓഡിറ്റ് നടത്തി. ഒരു ചുമതലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മുഴുവൻ പ്രവൃത്തികളും ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തിയത് യുഎൽബികൾ ആണെങ്കിൽ യുഎൽബികളുടെ പങ്ക് 'പൂർണ്ണ അധികാരം' ആയി തരംതിരിച്ചപ്പോൾ, ഏതെങ്കിലും ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികളിൽ യുഎൽബികൾക്കൊപ്പം സർക്കാർ വകുപ്പുകളോ / പാരാസ്റ്റേറ്റൽ ഏജൻസികളോ / മറ്റ് ഏജൻസികളോ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ യുഎൽബികളുടെ പങ്ക് 'പരിമിതം' ആയി തരംതിരിച്ചു (അനുബന്ധം 2.2).

ടി ഉദ്യമം വെളിപ്പെടുത്തിയത്, കൈമാറിയ 17 ചുമതലകളിൽ ഏഴെണ്ണത്തിൽ⁷ യുഎൽബികൾക്ക് പൂർണ്ണ അധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നെന്നും, പത്ത് പ്രവൃത്തികളിൽ പരിമിതമായ പങ്കുണ്ടായിരുന്നെന്നുമാണ്. യുഎൽബികളുടെ ചുമതല തിരിച്ചുള്ള പങ്ക് ചാർട്ട് 2.1-ൽ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

⁷ റോഡുകളും പാലങ്ങളും, ചേരി മെച്ചപ്പെടുത്തലും നവീകരണവും, നഗരദാരിദ്ര്യനിർമ്മാജ്ജനം, ശവസംസ്കാരങ്ങളും ശൃശാനങ്ങളും, ശവദാഹങ്ങളും, ശവദാഹഭൂമികളും വൈദ്യുതി ശൃശാനങ്ങളും, ജനനമരണങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ ഉൾപ്പെടെയുള്ള നിർണ്ണായകമായ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ, തെരുവു വിളക്കുകൾ, പാർക്കിംഗ് സ്ഥലങ്ങൾ, ബസ് സ്റ്റോപ്പുകൾ, ഉൾപ്പെടെയുള്ള പൊതു സൗകര്യങ്ങൾ, കശാപ്പുശാലകളുടെയും തുകൽശാലകളുടെയും നിയന്ത്രണം

ചാർട്ട് 2.1: കൈമാറിക്കിട്ടിയ ചുമതലകളുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ യൂഎൽബികളുടെ പങ്ക്

(ഉറവിടം: കെഎം ആക്ട്, സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ)

പന്ത്രണ്ടാം ഷെഡ്യൂളിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ചുമതലകളെ സംബന്ധിച്ച പ്രവൃത്തികളിൽ ഭൂരിഭാഗത്തിലും യൂഎൽബികൾക്ക് പരിമിതമായ പങ്ക് മാത്രമേ ഉള്ളൂവെന്ന് കണ്ടു. ഖണ്ഡിക 2.4-ൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ നിന്നും കാണുന്നതുപോലെ, ഒരു ചുമതലയുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ ഒന്നിൽ കൂടുതൽ ഏജൻസികളുടെ പങ്കാളിത്തത്തിന് ഈ സാഹചര്യം ഇടവരുത്തുന്നത് പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിന്റെ വിശ്വാസ്യതയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു.

സർക്കാർ മറുപടി നൽകിയത് (2021 ഡിസംബർ), കെ.എം ആക്റ്റിൽ നിലവിലുണ്ടാകുന്ന ചുമതലകളുടെ സമ്പൂർണ്ണമായ വേർതിരിവും, ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളുടെ തിട്ടപ്പെടുത്തലും ഉണ്ടെന്നും, അതിനുള്ളിൽ തന്നെ സമഗ്രമായ ആക്ടിവിറ്റി മാപ്പിംഗ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു എന്നും കെ.എം ആക്റ്റിന്റെ XIII മുതൽ XX വരെയുള്ള അധ്യായങ്ങളിലും ഒന്നാം ഷെഡ്യൂളിലും പ്രത്യേക ചുമതലകളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുകയും ആക്റ്റിന്റെ ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിൽ നിന്നും കൊണ്ട് തന്നെ വിശദമായ ആക്ടിവിറ്റി മാപ്പിംഗ് നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട് എന്നുമാണ്.

ഉചിതമായ രീതിയിൽ ആക്ടിവിറ്റി മാപ്പിംഗ് ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, ഖണ്ഡിക 2.4.2-ൽ പറഞ്ഞിരിക്കും പോലെ സംസ്ഥാന സർക്കാരും നഗര തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സമാനമായ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുക്കുമായിരുന്നില്ല എന്നതിനാൽ, മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല.

ഭരണഘടനയിലെ ഏഴാം ഷെഡ്യൂളിലെ വിഭാഗീകരണത്തിന്റെ ചുവട് പിടിച്ച്, കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ചുമതലകളെ, (എ) പൂർണ്ണമായും മുനിസിപ്പാലിറ്റി ചുമതലകൾ (മുനിസിപ്പാലിറ്റി പട്ടിക) (ബി) സംസ്ഥാനത്തിനും മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കും ഇടയിലെ പൊതുവായ ചുമതലകൾ (കൺകറന്റ് - പട്ടിക) ഈ രണ്ട് പട്ടികകളിലായി പരിധികൾ വ്യക്തമായി നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ സാധ്യത പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ചുമതലകളെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടേതിൽ നിന്ന് വേർതിരിക്കാനായി ഒരു കൺകറന്റ് പട്ടിക കൊണ്ടു വരുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശത്തിന് ഉചിതമായ പരിഗണന നൽകുന്നതാണ് എന്ന് സർക്കാർ ഉറപ്പ് നൽകി (2021 ഡിസംബർ).

2.4 അധികാര കൈമാറ്റരീതിയിലെ പോരായ്മകൾ

2.4.1 കൈമാറിയ ചുമതലകൾക്ക് വേണ്ടി സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും അപൂർണ്ണമായ കൈമാറ്റം

ഭരണഘടനയുടെ പന്ത്രണ്ടാം ഷെഡ്യൂളിൽ വിവരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കായി പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് 10 വകുപ്പുകളുടെ കീഴിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ സർക്കാർ കൈമാറി (1995 സെപ്റ്റംബർ). കൃഷി ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, ഫിഷറീസ് സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ, വ്യവസായ എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർ, സീനിയർ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ഇൻസ്പെക്ടർ എന്നീ നാല് തസ്തികകൾ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും / മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും കൈമാറി. എന്നാൽ കൈമാറ്റം നടന്നത് പൂർണ്ണരീതിയിലായിരുന്നില്ല എന്ന് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പട്ടിക 2.1-ൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്.

പട്ടിക 2.1: ചുമതലകളുടെ കൈമാറ്റത്തിലെ പോരായ്മകൾ

ക്രമനമ്പർ	കെ.എം ആക്ടിലും സർക്കാർ ഉത്തരവിലും (1995 സെപ്റ്റംബർ) കൈമാറ്റം നടത്തിയെന്നു പറഞ്ഞ ചുമതല	യുഎൽബികൾക്കുള്ള കൈമാറ്റത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ സ്ഥിതി	തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികളിലെ പ്രഭാവം
1	ക്ഷീരവികസനം	സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഭാരവാഹികളുടെയും കൈമാറ്റം നടന്നിട്ടില്ല.	തെരഞ്ഞെടുത്ത 21 യുഎൽബികളിൽ 11 എണ്ണത്തിൽ ക്ഷീരമേഖല സ്ത്രീകൾ, വെറ്ററിനറി സർജൻ, യുഎൽബി സെക്രട്ടറി മുതലായ മറ്റ് നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നടപ്പാക്കേണ്ടതായി വന്നു.
2	സഹകരണം	ജില്ലയിലെ എല്ലാ യുഎൽബികളുടെയും നടത്തിപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ ആസ്ഥാനത്ത് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ/ കോർപ്പറേഷനിൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനായി, ഒരു സീനിയർ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ഇൻസ്പെക്ടറെ നിയമിച്ചു.	കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ഇൻസ്പെക്ടറുടെ സേവനം ലഭ്യമാകാതിരുന്നെങ്കിൽ 21 യുഎൽബികളിൽ ഒന്നിലും സഹകരണ മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു സ്ത്രീമോ / പ്രോജക്ടോ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുകയോ നടപ്പിലാക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്തില്ല.
3	വ്യവസായം	എല്ലാ യുഎൽബികളിലും വ്യവസായ എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസറുടെ തസ്തിക കൈമാറ്റം ചെയ്തു.	21 യുഎൽബികളിൽ എട്ടെണ്ണത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി വ്യവസായ എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസറുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കിയില്ല.
4	പട്ടികജാതി വികസനം (എസ് സി)	എസ്.സി വകുപ്പ് സ്ത്രീകൾ യുഎൽബികളിലേയ്ക്ക് കൈമാറി (1997 ഫെബ്രുവരി). യുഎൽബികളിലെ എസ്.സി സ്ത്രീകൾ നടപ്പാക്കാൻ ഉള്ള സാങ്കേതിക സഹായവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും താലൂക്ക് തല പട്ടികജാതി വികസന ഓഫീസർ (എസ്.സി.ഡി.ഒ) നൽകണം.	21 യുഎൽബികളിൽ എഴുപത്തിയെട്ടിൽ എസ്.സി.ഡി.ഒയുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കിയില്ല. എസ്.സി. വികസന സ്ത്രീകൾ യുഎൽബിയിലെ ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന സെല്ലിലെ സെക്രട്ടറി / പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ ആണ് നടപ്പാക്കിയിരുന്നത്.

വകുപ്പുകളുടെ തലത്തിൽ മുൻഗണനാകാര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമാക്കാൻ, ശേഷിക്കുന്ന ചുമതലകൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതിനാൽ വികേന്ദ്രീകൃത ഭരണത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, എന്നിവയുടെ കൈമാറ്റം പൂർണ്ണമായിട്ടില്ല എന്ന് മറുപടിയിൽ സർക്കാർ പ്രസ്താവിച്ചു (2021 ഡിസംബർ). മിക്ക കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളും വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കുറഞ്ഞ പങ്കാളിത്തവും വകുപ്പ് തല/ജില്ലാ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ വ്യക്തമായ പങ്കാണ് എന്നും പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടു. സാമ്പത്തിക പരിമിതികളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മാത്രമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭാരവാഹികളുടെ ഒരു സ്വതന്ത്രകേഡർ സൃഷ്ടിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. ഇത്, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ മുൻഗണനകളെ വകുപ്പ് തല ആവശ്യങ്ങളുടെ പിന്നണിയിലേക്ക് മാറ്റിക്കൊണ്ട്, യുഎൽബിയുടെയും വകുപ്പിന്റെയും ഇരട്ട നിയന്ത്രണം അനിവാര്യമാക്കുകയുണ്ടായി.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള ചുമതലകളുടെ അപൂർണ്ണമായ കൈമാറ്റത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണം ശരി വെയ്ക്കുന്ന സർക്കാരിന്റെ മറുപടി പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നത്, ഇതുവരെയെടുത്ത വികേന്ദ്രീകരണ നടപടികൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോഴും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെമേൽ സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിന്റെ മേൽക്കോയ്മ ഉണ്ടെന്ന യാഥാർത്ഥ്യത്തെയാണ്.

2.4.2 യുഎൽബികൾക്ക് കൈമാറിയ പദ്ധതികളുടെ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ മുഖേനയുള്ള സമാന്തരമായ നടപ്പാക്കൽ

യുഎൽബികളുടെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ, കൈമാറ്റം ചെയ്ത ചുമതലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികൾ സമാന്തരരൂപേണ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പും കൂടി നടപ്പാക്കിയതായി ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. ഇക്കാര്യത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടു.

- കൃഷി എന്ന ചുമതലയുടെ കീഴിൽ വരുന്ന പ്രവൃത്തികളായ കൃഷി ഭവനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം, ഹോർട്ടിക്കൾച്ചറിയുടെയും പച്ചക്കറി കൃഷിയുടെയും പ്രോത്സാഹനം, വിത്തുൽപാദന വികസനം മുതലായവ യുഎൽബികൾക്ക് കൈമാറിയിരുന്നു. വകുപ്പിലും യുഎൽബിയിലും ഉള്ള കാര്യപരിപാടികൾ കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്ന ഒരേ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മുഖാന്തരം യുഎൽബികൾ ഏറ്റെടുത്ത സ്കീമുകൾ കൃഷി വകുപ്പും, സമാന്തര രീതിയിൽ നടപ്പാക്കിയിരുന്നു എന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. 2019-20 കാലയളവിൽ വകുപ്പ്, നെല്ലുൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കൂട്ടുകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ യുഎൽബികളിൽ നടപ്പാക്കിയപ്പോൾ, അതേ സ്കീം 'സംയോജിത നെല്ലുൽപ്പാദനം' എന്ന പേരിൽ, തെരഞ്ഞെടുത്ത 11⁸ യുഎൽബികൾ ഏറ്റെടുത്തു.
- യുഎൽബികൾ ഏറ്റെടുത്ത പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികൾ, പട്ടികജാതി വികസനവകുപ്പ്, വകുപ്പ് ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് സമാന്തര രീതിയിൽ നടപ്പാക്കി. തെരഞ്ഞെടുത്ത 21 യുഎൽബികളിൽ 20-ലും എസ്.സി സ്ത്രീകൾക്കുള്ള വിവാഹ സഹായവും എസ്.സി / എസ്.റ്റിയുള്ള ഭവനനിർമ്മാണ പദ്ധതിയും യുഎൽബികൾ നടപ്പാക്കിയപ്പോൾ, എസ്.സി/എസ്.റ്റി വകുപ്പും അതേ സ്കീമുകൾ നടപ്പാക്കി.
- ഉപഭോക്തൃകേന്ദ്രീകൃതമായി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട വാർഡ് / പ്രദേശത്ത് നിന്ന് അർഹരായ അപേക്ഷകരെ വാർഡ് സമിതികളോ / വാർഡ് സഭകളോ

⁸ വടക്കാഞ്ചേരി, തിരുവല്ല, പന്തളം, നീലേശ്വരം, ചെർപ്പള്ളശ്ശേരി, മട്ടന്നൂർ, ഒറ്റപ്പാലം, കൽപ്പറ്റ, ഇരിങ്ങാലക്കുട, ഹരിപ്പാട് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനും

കണ്ടെത്തുകയും ഉൾപ്പെടുത്തുകയും അന്തിമ പട്ടിക യുഎൽബിക്ക് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. സ്കീമുകളുടെ നടപ്പാക്കൽ സമാന്തരമായി സർക്കാർ ചെയ്തത് വഴി യുഎൽബികളിൽ നടപ്പിലാക്കേണ്ട വകുപ്പ് സ്കീമുകളുടെ ഗുണഭോക്തൃ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് വകുപ്പുകാരികൾ ചെയ്യാനിടയായി. ഗുണഭോക്തൃ പട്ടികൾ വകുപ്പുകാരികൾ തയ്യാറാക്കിയത് വാർഡ് സമിതികളോ / വാർഡ് സഭകളോ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയില്ല. തന്മൂലം, തിരഞ്ഞെടുക്കലിൽ അനർഹരായ ഗുണഭോക്താക്കളെ ചേർക്കൽ / ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ഇരട്ടിപ്പ് എന്നീ സാധ്യതകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. തിരഞ്ഞെടുത്ത 11⁹ യുഎൽബികൾ സ്ഥിരീകരിച്ചതെന്തെന്നാൽ വകുപ്പ് ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗിച്ച് വകുപ്പുകാരികൾ നടപ്പാക്കിയ സ്കീമുകളുടെ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ അവർക്ക് പങ്കൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നു എന്നാണ്.

നാലാം എസ്.എഫ്.സി നിരീക്ഷിച്ചത്, തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുവദിച്ച നൽകിയ ചുമതലകൾ നടത്തുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പാരാസ്റ്റാറ്റലുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാന സർക്കാരും ഇടയിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ വ്യക്തത ഇല്ലായിരുന്നു എന്നും ഇത് വ്യക്തമായി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതായിരുന്നു എന്നുമാണ്. സർക്കാർ ഈ ശുപാർശ സീകരിക്കുകയും തുടർ നടപടികൾ സീകരിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന ധനകാര്യ സെല്ലിനെ ഭരമേൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിലും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു നടപടിയും എടുത്തു കണ്ടില്ല.

കൈമാറിയ ചുമതലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സമാനപ്രകൃതിയുള്ള സ്കീമുകൾ സമാന്തര രീതിയിൽ യുഎൽബികളും സർക്കാരും നടപ്പാക്കുന്നത്, സ്കീമുകളുടെ ഫലപ്രദമായ നടപ്പാക്കലിന്റെ കാര്യത്തിൽ യുഎൽബികളിലുള്ള ഉത്തരവാദിത്വമില്ലായ്മയിൽ കലാശിക്കും. കൂടാതെ, കൈമാറ്റം നടത്തിയ ചുമതലകളിന്മേലുള്ള പദ്ധതികൾ തുടർന്നും വകുപ്പുകൾ നടപ്പാക്കുന്നത്, അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ സത്തയെതിരായതും യുഎൽബികളുടെ സ്വാശ്രയാധികാരത്തെ കുറയ്ക്കുന്നതുമാണ്.

ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണം സീകരിച്ചുകൊണ്ട്, എക്സിറ്റ് കോൺഫറൻസിൽ (2021 നവംബർ) തന്മൂലം അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി പ്രസ്താവിച്ചത്, സാമ്പത്തിക സാമൂഹിക ആസൂത്രണത്തിലെ ഇടപെടലുകളിൽ വകുപ്പുകൾ അവയുടെ സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ട് പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളെ പിന്തുണയ്ക്കണം എന്നാണ്. കൈമാറ്റം പൂർണ്ണമായിട്ടില്ലാത്തതും ആസ്തികളും ജീവനക്കാരും ഇപ്പോഴും വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയ ബന്ധപ്പെട്ട ജീവനക്കാരുടെ പ്രവർത്തനം ഭരണവകുപ്പുകൾ നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതും പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകളിലും പദ്ധതികളുടെ നടപ്പാക്കലിലും അവർ സജീവമായി പങ്കെടുക്കുന്നുണ്ടോ എന്നും, അതുവഴി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ വികസന അജൻഡ മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നുണ്ടോ എന്നും നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. വകുപ്പുകളുടെ മേൽനോട്ടം ഫലപ്രദമായിരുന്നെങ്കിൽ, ഫലപ്രാപ്തിയില്ലാത്ത നടപ്പാക്കൽ സംബന്ധിച്ച ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ലെന്ന് എ.സി.എസ് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

2.5 നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള സ്ഥാപനപരമായ സംവിധാനങ്ങൾ

അനുബന്ധം 2.1-ൽ പ്രതിപാദിക്കും വിധം അനിവാര്യമായ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട മൂന്നിസിപ്പൽ സേവനങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമവും ഫലപ്രദവുമായ വിതരണത്തിനായി പൊതുവായ ഒരു സ്ഥാപനപരമായ ചട്ടക്കൂട്, ഭരണഘടനയുടെ 74-ാമത് ഭേദഗതി

⁹ ചെർപ്പള്ളശ്ശേരി, ഇരിങ്ങാലക്കുട, ഹരിപ്പാട്, തിരുവല്ല, വടക്കാഞ്ചേരി, മട്ടന്നൂർ, നെടുമങ്ങാട്, കായംകുളം മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റികളും കോഴിക്കോട്, കൊച്ചി, തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനുകളും

നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് കൈമാറിയ ചുമതലകളുടെ കാര്യനിർവ്വഹണം ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ നടത്താൻ സാധിക്കുന്നത്, ഉദ്ദിഷ്ട ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണം സാധ്യമാകുന്ന വിധത്തിൽ പര്യാപ്തമായി ശാക്തീകരിക്കപ്പെട്ട ഉചിതമായ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുമ്പോൾ മാത്രമാണ്. സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ വന്ന സ്ഥാപനപരമായ സംവിധാനത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെപ്പറ്റി വരും ഖണ്ഡികകളിൽ പ്രതിപാദിക്കുവിധം ഓഡിറ്റ് ഒരു അവലോകനം നടത്തി.

2.5.1 സംസ്ഥാന തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 243കെയിലും കെ.എം ആക്ട് 1994-ലെ സെക്ഷൻ 68-ലും പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലേയ്ക്കുള്ള എല്ലാ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾക്കും വേണ്ടി വോട്ടർ പട്ടികകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെയും തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടത്തുന്നതിന്റെയും മേൽനോട്ടവും മാർഗനിർദ്ദേശവും നിയന്ത്രണവും സംസ്ഥാന തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷനിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കും. കേരളത്തിൽ കെ.പി ആക്ട്, 1994-ന്റെ സെക്ഷൻ 10(1) അനുസരിച്ചും കെ.എം ആക്ട്, 1994-ന്റെ സെക്ഷൻ 69 അനുസരിച്ചും ഡീലിമിറ്റേഷൻ¹⁰ 2005 ജനുവരി 10 വരെ നടപ്പാക്കാൻ അധികാരപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് സംസ്ഥാന ഇലക്ഷൻ കമ്മീഷണറോ (എസ്.ഇ.സി) അദ്ദേഹം ചുമതലപ്പെടുത്തുന്ന അധികാരിയോ ആണ്. 2005 ജനുവരി 10 മുതൽ, സർക്കാർ രൂപീകരിക്കുന്ന ഡീലിമിറ്റേഷൻ കമ്മീഷനായിരിക്കും ഡീലിമിറ്റേഷന്റെ ചുമതല എന്ന് കെ.എം ആക്ട് (സെക്ഷൻ 69) വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. എസ്.ഇ.സി ചെയർപേഴ്സൺ ആയും സർക്കാർ സെക്രട്ടറിയുടെ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത നാല് അധികാരികൾ അംഗങ്ങൾ ആയും ഡീലിമിറ്റേഷൻ കമ്മീഷൻ 2005-ൽ സംസ്ഥാനത്ത് രൂപീകരിച്ചു. ഓരോ യൂണിറ്റിലും കൗൺസിലർമാരുടെ സീറ്റുകൾ യൂണിറ്റിലെ ജനസംഖ്യയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നത്. ഭരണഘടനയുടെ 243പി(ജി) അനുസരിച്ച് ജനസംഖ്യ എന്നാൽ പ്രസക്തമായ കണക്കുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ തൊട്ട് മുമ്പത്തെ സെൻസസിൽ നിർണ്ണയിച്ച ജനസംഖ്യ ആണ്.

സംസ്ഥാനത്ത് 2015-ലും 2020-ലും സർക്കാർ ഡീലിമിറ്റേഷൻ കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുകയും ഡീലിമിറ്റേഷൻ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിലും സംസ്ഥാനത്ത് ഡീലിമിറ്റേഷൻ നടത്തിയില്ല. തൽഫലമായി, 2015-ലും 2020-ലും യൂണിറ്റുകളിൽ നടന്ന തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ കൗൺസിലർമാരുടെ സീറ്റുകളും വാർഡുകളുടെ എണ്ണവും നിശ്ചയിക്കുന്നതിനായി, 29 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും രണ്ട് മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലും¹¹ ഒഴികെ, 2001 സെൻസസിലെ ജനസംഖ്യ കണക്കുകളാണ് അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയത്.

കൗൺസിലർമാരുടെ സീറ്റുകളുടെ എണ്ണം 2001 സെൻസസിലെ കണക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നതിനാൽ, സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ **അനുബന്ധം 2.3**-ൽ കാണിച്ചിരിക്കും വിധം 60 കൗൺസിലർമാരുടെ മൊത്തം കുറവുണ്ടായിരുന്നു (കോർപ്പറേഷനുകൾ 01, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ 59). തെരഞ്ഞെടുത്ത യൂണിറ്റുകളിൽ ഒൻപത് കൗൺസിലർമാരുടെ കുറവുണ്ടായിരുന്നു.

കോവിഡ് നിയന്ത്രണങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉയർന്ന പ്രത്യേക സാഹചര്യം മൂലം, ഡീലിമിറ്റേഷൻ കമ്മീഷൻ രൂപീകരിച്ചെങ്കിലും, പൊതു ജനങ്ങളുമായി ചർച്ചകൾ

¹⁰ സീറ്റുകൾക്കനുസരിച്ച് (മെമ്പർമാർ/കൗൺസിലർമാർ) കഴിയുന്നത്ര മണ്ഡലങ്ങളോ അല്ലെങ്കിൽ വാർഡുകളോ ആക്കി പഞ്ചായത്തുകളെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളെയും വിഭജിക്കുകയും പൊതു തെരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിനായി പ്രാദേശിക മണ്ഡലങ്ങളുടെ അതിർത്തികൾ നിർണ്ണയിക്കുകയും പുനർനിർണ്ണയിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നടപടി ക്രമമാണ് ഡീലിമിറ്റേഷൻ.

¹¹ ഏറ്റവും അടുത്ത കാലത്തായി രൂപീകരിച്ച ഈ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലും, 2011 സെൻസസ് കണക്കുകളാണ് സ്വീകരിച്ചത്.

നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുകയും ഡീലിമിറ്റേഷൻ പ്രക്രിയ നടത്താതിരിക്കാൻ സർക്കാരിനെ നിർബന്ധിതമാക്കുകയും ചെയ്തതാണ്, ഓഡിറ്റ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ കുറവിന് കാരണമായതെന്ന് സർക്കാർ പ്രസ്താവിച്ചു (2021 ഡിസംബർ).

സർക്കാരിന്റെ മറുപടി, 2015-ലെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ 2011 സെൻസസ് ജനസംഖ്യാ കണക്കുകൾ സ്വീകരിക്കാത്തതിനെ ന്യായീകരിക്കുന്നില്ല.

ഏറ്റവും പുതിയ സെൻസസ് പ്രകാരമുള്ള ജനസംഖ്യയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള വാർഡുകളുടെ കാലോചിതമായ ഡീലിമിറ്റേഷന്റെ അഭാവത്തിൽ, സംസ്ഥാനത്തെയു എൽബികളിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾക്ക് ഡീലിമിറ്റേഷൻ വഴി സീറ്റുകളുടെ എണ്ണം പുനർനിർണ്ണയിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഉള്ളതിനെക്കാൾ വലിയ വിഭാഗം ജനങ്ങളുടെ താൽപര്യങ്ങൾ നോക്കേണ്ടതായി വന്നു.

2.5.2 ഓംബുഡ്സ്മാനും അപ്പലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണലും

കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 271 ജി² അനുസരിച്ച് തസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളുടെയും ഭരണനിർവ്വഹണത്തിലെ അഴിമതിയെയും ദുർഭരണത്തെയും ക്രമക്കേടുകളെയും സംബന്ധിച്ച ആരോപണങ്ങളെപ്പറ്റി സൂക്ഷ്മാനുഷ്ഠിതവും പൊതുവായ അന്വേഷണവും നടത്താനായി ഒരു സംസ്ഥാനതല അതോറിറ്റി ആയി പ്രവർത്തിക്കാൻ ഒരു ഓംബുഡ്സ്മാനെ നിയമിച്ചു. സംസ്ഥാനം തുടക്കത്തിൽ ഏഴ് അംഗങ്ങൾ³ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു ഓംബുഡ്സ്മാൻ രൂപീകരിച്ചെങ്കിലും (2000 മെയ്) പിന്നീട് അത് പിരിച്ച് വിടുകയും 2001 ഡിസംബർ 11-ൽ ഒരു ഏകാംഗ ഓംബുഡ്സ്മാൻ സംവിധാനം നിലവിൽ വരികയും ചെയ്തു. ഓംബുഡ്സ്മാനെ ഒരു മൂന്നംഗ സമിതി⁴ ആയി മാറ്റണമെന്ന് നാലാം എസ്.എഫ്.സി (2011-12) ശുപാർശ ചെയ്തെങ്കിലും, ധനകാര്യ വകുപ്പിന്റെ വിശദമായ പരിശോധനയ്ക്കായി മാറ്റിവച്ച ശുപാർശ നാളിതുവരെ നടപ്പിലാക്കിയതായി കണ്ടില്ല. അങ്ങനെ, നിർണ്ണായക ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ ഭരണമേൽപ്പിക്കപ്പെട്ട സ്ഥാപനമായിട്ടും, കഴിഞ്ഞ ഇരുപത് വർഷമായി അത് ഏകാംഗ സംവിധാനമായി തുടർന്നു പോരുന്നു.

കെ.എം ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 509-ൽ വിഭാവനം ചെയ്തതനുസരിച്ച് തസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലകളായ നികുതി, ഫീസ്, സെസ് എന്നിവയുടെ നിർണ്ണയിക്കൽ, ഡിമാന്റ്, പിരിവ്, ലൈസൻസുകൾ നൽകൽ, അനുമതി നൽകൽ, എന്നീ കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിലെ തസ്ഥാപനങ്ങളുടെ തീരുമാനങ്ങൾക്കെതിരെയുള്ള അപ്പീലുകളും റിവിഷനുകളും പരിഗണിക്കാനായി തിരുവനന്തപുരത്ത് തസ്ഥാപനങ്ങൾക്കായുള്ള ഒരു അപ്പലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണൽ സ്ഥാപിച്ചു⁵ (2004 ഫെബ്രുവരി). സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വടക്കൻ മേഖലയിൽ, മുഖ്യമായും കോഴിക്കോട് ഒരു അപ്പലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണൽ കൂടി സ്ഥാപിക്കണമെന്ന് നാലാം എസ്.എഫ്.സി ശുപാർശ ചെയ്തെങ്കിലും ഇതുവരെ സംഭവമായില്ല.

എസ്.എഫ്.സിയുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ശുപാർശകൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പാക്കിയിരുന്നെങ്കിൽ ഓംബുഡ്സ്മാന്റെയും അപ്പലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണലിന്റെയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നതിൽ അധിക ഫലപ്രാപ്തി നേടാമായിരുന്നു.

² കെ.എം ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 57, 64, 90, 229 (എ) അനുസരിച്ച്.

³ ഹൈക്കോടതി ജഡ്ജിയുടെ പദവി വഹിച്ചിരുന്ന ചെയർമാനും ജ്യൂഡീഷ്യൽ, ഭരണ സെക്ഷനുകളിൽ നിന്നും വിശിഷ്ടരായ സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകരിൽ നിന്നുമായി മറ്റ് ആറ് അംഗങ്ങളും.

⁴ സേവനത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന അല്ലെങ്കിൽ വിരമിച്ച ഒരു ഹൈക്കോടതി ജഡ്ജിയും സേവനത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന അല്ലെങ്കിൽ വിരമിച്ച ഒരു സർക്കാർ സെക്രട്ടറിയും ഒരു പ്രമുഖ വ്യക്തിയും ഉൾപ്പെടുന്നത്.

⁵ ഒരു ജില്ലാ ജഡ്ജിയുമായി എകാംഗട്രിബ്യൂണൽ രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട്

2.5.3 സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ

പഞ്ചായത്തുകളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി അവലോകനം ചെയ്യാൻ രൂപീകരിച്ച ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ തന്നെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി അവലോകനം ചെയ്യണമെന്ന് അനുച്ഛേദം 243 വൈ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. 1996-2001 കാലഘട്ടം ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ട് ആദ്യത്തെ സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ (എസ്.എഫ്.സി) 1994 ഏപ്രിൽ 23-ൽ രൂപീകരിച്ചു. അന്നു മുതൽ സംസ്ഥാനത്ത് ആറ് എസ്.എഫ്.സികൾ ഇതുവരെ രൂപീകരിച്ചു (2021 സെപ്റ്റംബർ). എസ്.എഫ്.സികൾ ഇതുവരെ രൂപീകരിക്കുന്നതിലെ സമയനിഷ്ഠയും സർക്കാർ ശുപാർശകളുടെ നടപടി റിപ്പോർട്ട് (ഏ.റ്റി.ആർ) സമർപ്പണവും സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ **അനുബന്ധം 2.4**-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ബന്ധപ്പെട്ട എസ്.എഫ്.സികൾ അവാർഡ് കാലയളവിന് മുമ്പ് റിപ്പോർട്ടുകൾ സമർപ്പിച്ചെങ്കിലും, ഒന്നും രണ്ടും അഞ്ചും എസ്.എഫ്.സി റിപ്പോർട്ടുകളുടെ കാര്യത്തിൽ എസ്.എഫ്.സികളുടെ ശുപാർശകളിന്മേൽ സർക്കാർ ഏ.റ്റി.ആർ സമർപ്പിച്ചതിൽ പ്രകടമായ കാലതാമസം വന്നതായി ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു. രണ്ടും അഞ്ചും എസ്.എഫ്.സികളുടെ ശുപാർശകളിന്മേലുള്ള ഏ.റ്റി.ആർ റിപ്പോർട്ട് സംസ്ഥാന നിയമസഭയ്ക്ക് സമർപ്പിച്ചത് രണ്ട് വർഷത്തിലധികമുള്ള കാലതാമസത്തിനു ശേഷമായിരുന്നു. ഏ.റ്റി.ആറുകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിലെ താമസം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ശുപാർശകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായുള്ള ഫലപ്രദമായ സമയത്തിന്റെ ലഭ്യതക്കുറവ് നേതാണ്. സ്വീകരിച്ച ശുപാർശകൾ നടപ്പാക്കുന്നത് അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഫലപ്രദമായ ഒരു സംവിധാനം സർക്കാർ ഉറപ്പാക്കിയില്ലെന്നും കാണാൻ സാധിച്ചു. അത്തരത്തിലൊരു സംവിധാനത്തിന്റെ അഭാവം സ്വീകരിക്കപ്പെട്ട ശുപാർശകളുടെ നടപ്പാക്കലിലെ മാനദണ്ഡത്തിന് ഇടയാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

മുൻ എസ്.എഫ്.സികളുടെ ശുപാർശകളിന്മേൽ സർക്കാരിന്റെ അനുവർത്തനം സംബന്ധിച്ച്, നടപടി റിപ്പോർട്ടുകളിൽ നിന്ന് സമാഹരിച്ച് ഒരു തത്സമിതി റിപ്പോർട്ട്, ഓഡിറ്റ് തയ്യാറാക്കിയത് താഴെയുള്ള പട്ടിക 2.2-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 2.2: എസ്.എഫ്.സികളുടെ ശുപാർശകൾ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചതും നടപ്പാക്കിയതുമായവയുടെ തത്സമിതി

എസ്.എഫ്.സി	ശുപാർശകളുടെ ആകെ എണ്ണം	സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചത്	മാറ്റി വെച്ചത്	സ്വീകരിക്കാത്തത്	സ്വീകരിച്ചെങ്കിലും നടപ്പാക്കാത്തത്
ഒന്നാമത്	69	59	6	4	15
രണ്ടാമത്	51	46	1	4	19
മൂന്നാമത്	32	31	1	0	17
നാലാമത്	151	115	35	1	113
അഞ്ചാമത്	103	74	3	26	36
ആകെ	406	325	46	35	200

(സ്രോതസ്സ്: സംസ്ഥാന ധനകാര്യകമ്മീഷനുകളുടെ റിപ്പോർട്ടുകളിൽമേലുള്ള നടപടി റിപ്പോർട്ടുകളും, ആറാമത് എസ്.എഫ്.സി റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗം I-ഉം)

സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചെങ്കിലും ഇനിയും നടപ്പാക്കേണ്ടതായുള്ള ശുപാർശകളുടെ ഗണ്യമായ എണ്ണം, സംസ്ഥാനത്തെ യുഎൽബികളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയുടെ സമഗ്രവിശകലനത്തിനും മെച്ചപ്പെടുത്തലിനുമായി രൂപീകരിച്ച ഭരണഘടനാ

സ്ഥാപനത്തിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ കുറഞ്ഞ മുൻഗണനയാണ് കൊടുക്കുന്നതെന്ന് പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ ആശങ്കയ്ക്കിട നൽകുന്നു.

മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, കേരളത്തിൽ എസ്.എഫ്.സികൾ സമയബന്ധിതമായാണ് രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടതെന്നും അവയുടെ ശുപാർശകൾ സർക്കാർ ഉചിതമായി പരിഗണിച്ചുവെന്നും, എക്സിറ്റ് കോൺഫറൻസിൽ (2021 നവംബർ) തന്മൂലം അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു. നടപടി എടുക്കേണ്ടതായി അനവധി ശുപാർശകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും ഭൂരിഭാഗവും പരസ്പരപൂരകവും / അനുബന്ധവുമായ ശുപാർശകൾ ആയിരുന്നു. ഫണ്ടുകളുടെ കൈമാറ്റം സംബന്ധിച്ച നിർണ്ണായകമായവകളിൽ കേരള സർക്കാർ തുടർച്ചയായി നടപടി എടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. പ്രാദേശിക ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഫണ്ടുകൾ ഉചിതമായ രീതിയിൽ വിഭജിച്ചു നൽകുക എന്ന പ്രത്യേക ഉദ്ദേശ്യത്തിനുവേണ്ടിയായിരുന്നു എസ്.എഫ്.സികൾ രൂപീകരിച്ചത് എന്നതിനാൽ, ഇത് ഗണ്യമായ രീതിയിൽ കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് ഓഡിറ്റ് പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. പുതിയ സംഭവ വികാസങ്ങളുടെയും / ശുപാർശകളുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ മുൻ എസ്.എഫ്.സി കളുടെ ചില ശുപാർശകൾ അനുവർത്തനത്തിനും തീർപ്പാക്കലിനുമായി അവലോകനം ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നും സർക്കാർ പ്രസ്താവിച്ചു (2021 ഡിസംബർ).

നടപ്പാക്കേണ്ട ശുപാർശകളിൽ പ്രാദേശിക ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണം സാധ്യമാക്കുന്ന സുപ്രധാന ശുപാർശകൾ **അനുബന്ധം 2.5-ൽ** വിവരിക്കുവിധം, ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായി കണ്ടിരുന്നതിനാൽ ഫണ്ടുകളുടെ കൈമാറ്റവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ശുപാർശകളിന്മേൽ നടപടി എടുത്തു എന്നുള്ള എ.സി.എസിന്റെ വാദം സ്വീകാര്യമല്ല.

കൂടാതെ, ഫണ്ടുകളുടെ കൈമാറ്റം സംബന്ധിച്ച് ആദ്യത്തെ നാല് സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകൾ നടത്തിയ ശുപാർശകൾ അതേപടിയോ പരിഷ്കാരങ്ങളോടെയോ സ്വീകരിക്കപ്പെടുവെങ്കിലും അഞ്ചാമത്തെ എസ്.എഫ്.സിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പൊതുആവശ്യങ്ങൾ, ആസ്തി പരിപാലനം, വികസനം എന്നിവയ്ക്കുള്ള വ്യക്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രൂപപ്പെടുത്തിയ, അധികാര കൈമാറ്റവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന ശുപാർശകളിൽ ഭൂരിഭാഗവും നിരസിക്കപ്പെട്ടു. എസ്.എഫ്.സികളുടെ ശുപാർശകൾ മുഴുവനായോ ഭാഗികമായോ സ്വീകരിക്കാനുള്ള ഒരു ബാധ്യതയും സർക്കാരിന്റെ ഭാഗത്തില്ലെങ്കിലും, പ്രധാനപ്പെട്ട ശുപാർശകൾ അപ്പാടെ തള്ളുന്നത് വിശദമായ ന്യായീകരണത്തോടെയാണെങ്കിൽ കൂടി, ധനവികേന്ദ്രീകരണ സംവിധാനത്തെ അട്ടിമറിക്കുകയേ ഉള്ളൂ.

എസ്.എഫ്.സികളുടെ ശുപാർശകളുടെ നടപ്പാക്കൽ, നേടിയ ഫലങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനായി, സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിക്കണമെന്ന് ആദ്യത്തെ എസ്.എഫ്.സി അതിന്റെ അന്തിമ റിപ്പോർട്ടിൽ (1996 ഫെബ്രുവരി) പ്രസ്താവിച്ചു. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക വികസന ആവശ്യങ്ങൾക്കായി കൃത്യമായ നിർണ്ണയങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ സഹായിക്കുന്ന പഞ്ചായത്തുകളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും പ്രധാനപ്പെട്ട അടിസ്ഥാനസാമ്പത്തിക സൂചകങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഫലത്തിൽ ലഭ്യമല്ലാത്തത് കൊണ്ട്, ഇപ്പോൾ തന്നെ യോജിച്ച ഒരു പരിശ്രമം തുടങ്ങിയാൽ മാത്രമേ ഭാവിയിലെ ഉപയോഗത്തിനായി അവ ശേഖരിക്കാനും ഒത്തുനോക്കാനും സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ആകയാൽ ധനകാര്യ വകുപ്പിൽ താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കായി ഒരു പ്രത്യേക സെൽ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്തു.

- സമുചിതമായ ഫോർമാറ്റുകളിൽ ഗ്രാമ, നഗര തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട അടിസ്ഥാനസാമ്പത്തിക സൂചകങ്ങളുടെ വിശ്വാസയോഗ്യമായ

ഒരു ഡാറ്റാബേസ് തയ്യാറാക്കുകയും അവ വരുംകാല ഉപയോഗത്തിനായി ഫ്ലോപ്പി ഡിസ്കിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.

- തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശസ്വയംഭരണങ്ങളിൽ പൗരസംബന്ധ ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ ഉദ്ദേശിച്ച തലത്തിലേക്ക് നിലവാരമുയർത്തൽ, പ്രത്യേകപ്രശ്നങ്ങൾ, നിലവിലുള്ള വിഭവങ്ങളും തൃപ്തികരമായ നിലവാരങ്ങളിൽ പൗരസേവനങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വിലയും തമ്മിലുള്ള വിടവ് നിർണ്ണയിക്കൽ എന്നിവയിൽ സമഗ്രമായി കേസ് സ്റ്റഡികൾ നടത്തുക.

കേരള സർക്കാരിന്റെ ധനകാര്യവകുപ്പിൽ സംസ്ഥാന ധനകാര്യ സെൽ 1996-ൽ രൂപീകൃതമായി. മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള ഓഡിറ്റ് ചോദ്യത്തിന് മറുപടിയായി എസ്.എഫ്.സി സെൽ പറഞ്ഞത് (2021 സെപ്റ്റംബർ), ഈ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്നാണ്. എസ്.എഫ്.സികളുടെ ശുപാർശകളിൽ ഫലപ്രദമായ അനുവർത്തനം പാലിക്കുന്നതിൽ വിവേകരാഹിത്യം ഉണ്ടായി എന്നാണ്, മറുപടി സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

2.5.3.1 എസ്.എഫ്.സികളുടെ രൂപീകരണം

സംസ്ഥാന ധനകാര്യകമ്മീഷനിൽ ചെയർമാൻ ഉൾപ്പെടെ മൂന്നിൽ കവിയാതെ അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. എസ്.എഫ്.സിയുടെ ഒരംഗത്തിന് സാമ്പത്തിക കാര്യങ്ങളിലും സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രത്തിലും വിശേഷജ്ഞാനവും അനുഭവവും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും മറ്റ് രണ്ട് അംഗങ്ങൾക്ക് പൊതുഭരണത്തിലോ പ്രാദേശിക ഭരണത്തിലോ അനുഭവമുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും അല്ലെങ്കിൽ സർക്കാരിന്റെയും പ്രാദേശിക ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സാമ്പത്തിക കാര്യത്തിലും കണക്കുകളിലും വിശേഷജ്ഞാനം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

പന്ത്രണ്ടാം കേന്ദ്ര ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്, എസ്.എഫ്.സികൾ സമയ പരിധിക്കുള്ളിൽ തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ട താൽക്കാലിക സ്ഥാപനങ്ങൾ ആയതിനാൽ, എല്ലാ അംഗങ്ങളും ചെയർമാനും മുഴുവൻ സമയ അംഗങ്ങൾ ആയിരിക്കണം. കൂടാതെ, എസ്.എഫ്.സിയിൽ അനുഭവോപിക വിദഗ്ദ്ധരെ ആണ് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതെങ്കിൽ, സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ഉൾപ്പെടുത്തുക വഴി പതിവായുള്ള സ്ഥലംമാറ്റം മുഖേന ഉണ്ടാകുന്ന എസ്.എഫ്.സികളുടെ കൂടെക്കൂടെയുള്ള പുനഃക്രമീകരണം ഒഴിവാക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, നാളിതു വരെ സംസ്ഥാനത്ത് രൂപീകരിച്ച ആറ് എസ്.എഫ്.സികളിലും, അനുഭവോപിക അംഗമായ ചെയർമാനെ കൂടാതെ, ധനകാര്യവകുപ്പിനെയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിനെയും പ്രതിനിധീകരിച്ച് സർക്കാർ സെക്രട്ടറിമാരായിരുന്നു അംഗങ്ങളായി ഉണ്ടായിരുന്നത്. സർക്കാർ മറുപടി നൽകിയത് (2021 ഡിസംബർ) തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ-ധനകാര്യ സെക്രട്ടറിമാരെ എസ്.എഫ്.സികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയത് വഴി, അധികാര വിഭജനവും കൈമാറ്റവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ശുപാർശകൾ സർക്കാർ തടസ്സങ്ങളില്ലാതെ നടപ്പാക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട് എന്നാണ്.

എന്നാൽ, എസ്.എഫ്.സികൾ നിർദ്ദേശിച്ച ശുപാർശകൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിൽ ടി സെക്രട്ടറിമാർ സുപ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുകയും, അവരുടെ കീഴിലുള്ള ഭരണ വകുപ്പുകൾ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ട ശുപാർശകൾ നടപ്പാക്കുന്ന ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും, സ്വീകരിക്കപ്പെട്ട 325 ശുപാർശകളിൽ 200 എണ്ണവും (61.50 ശതമാനം) ഇനിയും നടപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്നു എന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

2.6 യൂഎൽബികളിന്മേൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ അധികാരങ്ങൾ

യൂഎൽബികളിന്മേൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് മേലധികാരം ലഭിക്കുന്ന രീതിയിൽ കെ.എം ആക്ടിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയത്, 74-ാം ഭേദഗതിയുടെ സത്തയ്ക്ക് എതിരായിരുന്നു. ഈ വ്യവസ്ഥകളിൽ ചിലത് **അനുബന്ധം 2.6**-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് അതിവിപുലമായ അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്ന വിധത്തിൽ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 58-ന് ഒരു ഭേദഗതി (1999 മാർച്ച് 24 മുതൽ) കൊണ്ടുവന്നത് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. ഭേദഗതിക്ക് മുമ്പ്, മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ വാദം കേട്ടതിനു ശേഷമേ മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാൻ സർക്കാരിന് ഈ സെക്ഷൻ അനുമതി നൽകിയിരുന്നുള്ളൂ. കൂടാതെ, മുനിസിപ്പൽ അതോറിറ്റിയുടെ ഏതെങ്കിലും നടപടി / പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് / ലൈസൻസ് അല്ലെങ്കിൽ അനുമതി പ്രത്യേക കാരണങ്ങളാൽ¹⁶ പോരാത്തതായാണെന്ന് സർക്കാരിന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ മാത്രമേ അത്തരം നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കാൻ സാധിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഈ ഭേദഗതിയിലൂടെ സർക്കാരിന് സാമ്പത്തികം, കണക്കു സൂക്ഷിക്കൽ, കാര്യലയ നിർവ്വഹണം, പദ്ധതികളുടെയും സ്ഥലങ്ങളുടെയും ഗുണഭോക്താക്കളുടെയും തിരഞ്ഞെടുക്കൽ, വാർഡ് സഭകളുടെയും വാർഡ് കമ്മിറ്റികളുടെയും ശരിയായ പ്രവർത്തനം, ക്ഷേമ പദ്ധതികൾ, പരിസ്ഥിതി നിയന്ത്രണം മുതലായ കാര്യങ്ങളിൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാനുള്ള അധികാരം ലഭിക്കുകയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ ഇത്തരം നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടി വരികയും ചെയ്തു.

മറുവശത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരങ്ങൾ പരിരക്ഷിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി ഒരു ക്രിയാത്മക ചുവട് എന്ന നിലയിൽ കൗൺസിലിന്റെ പ്രമേയങ്ങൾ തടയാനും റദ്ദാക്കാനും സർക്കാരിന് അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്ന സെക്ഷൻ 57 ൽ സെക്ഷൻ 57(2) ചേർത്തുകൊണ്ട്, 1999 മാർച്ച് 24 മുതൽ പരിഷ്കരിച്ച് ഭേദഗതി ചെയ്തു. ഭേദഗതിയുടെ ഫലമായി മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിലിന്റെ ഒരു തീരുമാനം മാറ്റിവയ്ക്കാനും / റദ്ദാക്കാനുമുള്ള ഏത് നിർദ്ദേശവും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാന് റഫർ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ വാദം കേൾക്കാനുള്ള ഒരു അവസരം കൊടുത്തിട്ട്, ട്രിബ്യൂണലിന്റെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ, കൗൺസിലിന്റെ ഒരു പ്രമേയം / തീരുമാനം റദ്ദ് ചെയ്യുകയോ / പരിഷ്കരിക്കുകയോ / അംഗീകരിക്കുകയോ ചെയ്യാവൂ.

തദ്ദേശ ഭരണസംവിധാനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് വികേന്ദ്രീകരിച്ചു നൽകിയ അധികാരത്തിന്റെ പിന്നിലെ തത്ത്വം, അതായത്, ജനങ്ങളുടെയും ഗ്രാമ / വാർഡ് സഭകളുടെയും പരമാധികാരം ഉറപ്പാക്കുക എന്നത്, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വം ആണ് എന്ന് സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (2021 ഡിസംബർ). എന്നിരുന്നാലും, സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും കേന്ദ്രത്തിന്റെയും നയങ്ങളിലും ആധികാരികതയിലും വിപരീതമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വരാവുന്ന രീതിയിൽ ചില പ്രാദേശിക നടപടികൾ ഉണ്ടാകുമ്പോഴും, ചില മേഖലകളിലെ നിഷ്ഠിതത്വം, പൗരന്മാരുടെ, പ്രത്യേകിച്ച് ദുർബ്ബലവിഭാഗങ്ങളുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായി വരുമ്പോഴും, സംസ്ഥാനത്തിന് ഇടപെടേണ്ടി വന്നു.

¹⁶(എ) തെറ്റായതോ, അനുചിതമായതോ, മറ്റോ; അല്ലെങ്കിൽ (ബി) ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിക്കോ മറ്റോ അനിതി വരുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ വരാൻ സാധ്യതയുള്ളതോ; അല്ലെങ്കിൽ (സി) ഏതെങ്കിലും വ്യക്തിയ്ക്ക് അനർഹമായ ക്ലേശമോ മറ്റോ ഉണ്ടാകുന്നതോ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ളതോ; അല്ലെങ്കിൽ (ഡി) നിയമാനുസൃതമായ ഒരു കർത്തവ്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിലോ നിയമം അർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ബാധ്യത നിറവേറ്റുന്നതിലോ വീഴ്ച വരുത്തുക; അല്ലെങ്കിൽ (ഇ) പൊതുതാൽപര്യത്തിനും മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ഭരണത്തിനും എതിരായത്.

മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ വാദം കേൾക്കപ്പെടാനുള്ള അവകാശം നിർത്തലാക്കിയതിനെപ്പറ്റി സർക്കാരിന്റെ മറുപടി നിശബ്ദമാണ്. സർക്കാർ ഇടപെടൽ അനിവാര്യമായ അസാധാരണ സന്ദർഭങ്ങളിൽപ്പോലും മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ അവകാശം സംരക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. 74-ാം ഭേദഗതി നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന, തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രവർത്തനാധികാരം ഇത്തരം ഭേദഗതികളിലൂടെ വിട്ടുവീഴ്ത്ത് വിധേയമാവുന്നു.

2.7 ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി

പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ ഏകീകരിക്കുന്നതിനായി ഒരു ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി (ഡി.പി.സി) രൂപീകരിക്കുന്നതിന് കെ.എം ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 53 വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. ജില്ലയ്ക്ക് മൊത്തമായി, സ്ഥലസംബന്ധിയായ ആസൂത്രണം, വെള്ളത്തിന്റെയും മറ്റ് ഭൗതികപ്രകൃതിദത്ത വിഭവങ്ങളുടെയും പങ്കുവയ്ക്കൽ, അടിസ്ഥാന സൗകര്യത്തിന്റെയും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെയും സംയോജിത വികസനം എന്നിവ ഉൾപ്പെട്ട പഞ്ചായത്തുകളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും ഇടയിൽ പൊതുവായി താൽപര്യമുള്ള വിഷയങ്ങളുടെ ഒരു കരട് വികസനപദ്ധതി ഡി.പി.സി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിൽ തയ്യാറാക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വാർഷിക പദ്ധതികൾ യൂഎൽബികൾ സുലേഖ സോഫ്റ്റ് വെയറിൽ അപ് ലോഡ് ചെയ്യുന്നു. ബന്ധപ്പെട്ട ഡി.പി.സികൾ ഈ പദ്ധതികൾ അംഗീകരിക്കുന്നു. 2015-16 മുതൽ 2019-20 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ യൂഎൽബികൾ അപ് ലോഡ് ചെയ്ത വാർഷിക പദ്ധതികൾ 14 ജില്ലകളിലെയും ഡി.പി.സികൾ അംഗീകരിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു:

- വരുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷത്തേയ്ക്കുള്ള കരട് വികസന പദ്ധതി ഓരോ വർഷവും സെപ്റ്റംബർ 30-ന് മുൻപായി ഡി.പി.സി തയ്യാറാക്കേണ്ടതും, ആയത് സർക്കാർ അംഗീകാരത്തിനായി സമിതി ചെയർമാൻ അയയ്ക്കേണ്ടതുമായിരുന്നെങ്കിലും, ഓഡിറ്റ് കാലയളവിൽ 2017-18-ൽ ഒരിക്കൽ മാത്രമാണ് ജില്ലാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയത്.
- സ്ഥല സംബന്ധിയായ ആസൂത്രണം, വെള്ളത്തിന്റെയും മറ്റ് ഭൗതിക പ്രകൃതിദത്ത വിഭവങ്ങളുടെയും പങ്ക് വയ്ക്കൽ, അടിസ്ഥാന സൗകര്യത്തിന്റെയും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെയും സംയോജിത വികസനവും, ലഭ്യമായ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ വ്യാപ്തിയും തരവും, തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും ഇടയിൽ പൊതുവായി താൽപര്യമുള്ള വിഷയങ്ങൾ കരട് വികസന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നില്ല.
- 2016-17-ലെ പദ്ധതി രൂപീകരണ, സബ്സിഡി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളുടെ ഖണ്ഡിക 15.2 അനുസരിച്ച്, ഓരോ ഡി.പി.സിയും അഞ്ച് വർഷത്തിലൊരിക്കൽ ജില്ലാ വികസന വീക്ഷണ രേഖ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ഡി.പി.സികൾ ജില്ലാ വികസന വീക്ഷണ രേഖ തയ്യാറാക്കിയില്ലെന്ന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

എക്സിറ്റ് കോൺഫറൻസിൽ, തസ്വഭവ എ.സി.എസ് പ്രസ്താവിച്ചത് (2021 നവംബർ) ജില്ലാ പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കൽ ഒരു സമ്പൂർണ്ണ പ്രക്രിയ ആയിരുന്നെന്നും ആയതിന് നിരവധി സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും വിദഗ്ദ്ധരുടെയും ഇടപെടൽ ആവശ്യമായിരുന്നെന്നും, ആയത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും ലഭ്യമാക്കാൻ സാധ്യമായില്ല എന്നുമാണ്. ജില്ലാപദ്ധതിയുടെ രൂപീകരണത്തിന്റെ നടപടിക്രമം ഭരണഘടനയിൽ വിവരിക്കാത്തത് കൊണ്ട്, ഒരു തലത്തിലും വ്യക്തമായ നിർദ്ദേശമില്ല. വീക്ഷണ രേഖയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി നടപടിക്രമം ലക്ഷ്യം

നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും സംസ്ഥാനം അത്തരത്തിൽ ഒരു രേഖ തയ്യാറാക്കുന്ന ദിശയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്. സ്ഥലസംബന്ധിയായ ആസൂത്രണവും അപകട സാധ്യതാമൂന്നറിയിപ്പും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നഗര-ഗ്രാമ ആസൂത്രണ നിയമം ഭേദഗതി വരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നും എ.സി.എസ് അറിയിച്ചു.

പ്രദേശത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളും തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രാദേശികതല പദ്ധതികൾ സംയോജിപ്പിച്ചും ഏകോപിപ്പിച്ചും കൊണ്ട് ഡി.പി.സി ഒരു ജില്ലാപദ്ധതി രൂപീകരിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, ജില്ലയുടെ വികസന നില ശാസ്ത്രീയമായി നിരീക്ഷിച്ചു കൊണ്ട് ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ കാര്യക്ഷമമാക്കാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു.

2.8 വൻനഗര ആസൂത്രണ സമിതി

എല്ലാ വൻനഗര പ്രദേശത്തും¹⁷ ആ പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്രമായ ഒരു കരട് വികസന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാനായി ഒരു വൻനഗര ആസൂത്രണ സമിതി (എം.പി.സി) രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണെന്ന് അനുച്ഛേദം 243ഇസഡ് ഇ അനുശാസിക്കുന്നു. വൻനഗര പ്രദേശങ്ങൾക്കായി ഒരു കരട് വികസന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാനായി എം.പി.സി രൂപീകരിക്കുന്ന കാര്യം കെ.എം ആക്ട്, 1994-ന്റെ സെക്ഷൻ 54 വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. കെ.എം ആക്ട്, 1994-ന്റെ സെക്ഷൻ 54-ന്റെ കീഴിൽ കേരളാ വൻനഗര ആസൂത്രണ സമിതി (അംഗങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പും സമിതിയുടെ നടപടി ക്രമങ്ങളും) ചട്ടങ്ങൾ, 1995 രൂപപ്പെടുത്തി.

ചട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും, ഇന്നുവരെ കേരളത്തിൽ വൻനഗരപ്രദേശങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയോ എം.പി.സികൾ രൂപീകരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഒരു വൻനഗരപ്രദേശത്തെ വികസന ആവശ്യങ്ങളെപ്പറ്റി പഠിച്ചിട്ട് റിപ്പോർട്ടുകൾ സമർപ്പിക്കാനായി, ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളിൽ നിന്ന് നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിദഗ്ദ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഉപസമിതികൾ രൂപീകരിക്കാൻ എം.പി.സികളുടെ രൂപീകരണം സഹായിക്കുമായിരുന്നു.

കേരളത്തിൽ, വൻനഗരപ്രദേശമാക്കാൻ യോഗ്യതയുള്ള, 10 ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള ഒരു യൂഎൽബിയും ഇല്ലെന്നും നഗരസംയോജനവും കൂടി കണക്കിലെടുത്താൽ കൊച്ചി കോർപ്പറേഷൻ അതിന് യോഗ്യത നേടുമെന്നും പ്രതീകരണമായി തസ്വഭവ എ.സി.എസ് പ്രസ്താവിച്ചു (2021 നവംബർ). വിശാലകൊച്ചി പ്രദേശത്തെ ഒരു വൻനഗര പ്രദേശമായി പ്രഖ്യാപിക്കാനുള്ള സാധ്യത സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി പരിഗണിക്കുമെന്നും എ.സി.എസ് കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

¹⁷ വൻനഗര പ്രദേശം എന്നത് കൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്, പത്ത് ലക്ഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ ജനസംഖ്യയുള്ള ഒരു പ്രദേശം, ഒന്നോ അതിലധികമോ ജില്ലകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതോ, രണ്ടോ അതിലധികമോ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളോ പഞ്ചായത്തുകളോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് സമീപ പ്രദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതോ, പൊതു അറിയിപ്പിലൂടെ വൻനഗര പ്രദേശമായി ഗവർണ്ണർ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതോ ആയ പ്രദേശം.